

Schippers van weleer

Door Corine Nijenhuis

Jan Garrer, 67

Schipper 1972-2016

Johan Christine, Klipperaak, 1915, 158 ton

Johan Christine, aak, 1913, 283 ton
Johan Christine, kast, 1906, 454 ton
Atlas, verlengde Dortmunder, 1964, 1200 ton

Studentenschippers. Zo werden de flierefluiter op de Amsterdamse schippersbeurs genoemd. Jongens die alleen in de zomermaanden voeren en met een oud nummer de beste reizen opeisten. Jan zou er één van zijn. Maar toen de zomer over was, bleef hij. 'Moet jij niet studeren?', werd hem gevraagd. Hij antwoordde: 'Júlie zijn mijn docenten.' Dat was schrikken voor de beroepsschippers. 'Weer een collega extra.'

Een onervaren collega. Want Jan was geen schipperszoon en had nooit als knecht gevaren. Hij begon gewoon, met de klipperaak van zijn vader. Die had het schip gekocht om op te wonen, tijdens grootverlof van zijn buitenlandse baan. Maar dat verlof duurde kort en er zat een beursboekje bij het schip. Dus ging Jan varen. In z'n eentje. 'Die eerste periode was soms moeilijk, maar ik heb 't gered zonder deuken.' Dat lag bij de studentenschippersvloot anders.

'Menig klipper was aan het eind van de zomer een tjalkachtige geworden.' Maar Jan wist hoe de wind waaide: zijn hele jeugd heeft hij zeiland doorgebracht.

Verliefd

Hoewel het ook weleens fout ging. In Zeeland bijvoorbeeld; daar liep de klipperaak op een zandplaat. Jan maakte er het beste van. Eenmaal drooggevallen zette hij tafel en stoelen op het zand en pakte een biertje. Ook zijn vrouw was van de wal. Hij ontmoette haar in Amsterdam, ze studeerde er bouwkunde. Jan was zo verliefd dat de klipperaak niet meer van de kant afkwam. Toen stapte Hanna maar aan boord. Ze voeren tot 1975, een mager jaar in de binnenvaart. Jan kon havenmeester worden, ze zetten het schip te koop. Het werd gekocht door Anton Heyboer, als woning voor zijn nieuwste vriendin. Maar Jan was niet gelukkig in de jachthaven. Dus kochten ze een aak en gingen op België varen. In Frankrijk had hij geen zin: 'Ik ben geen sluizenvaarder.' En Duitsland werd hem afgeraden. 'Door mijn Friese vriendjes. Die zeiden dat het eng was. Druk. En héél gevaarlijk.' Maar de aak had een kleine woning. Er kwam gezinsuitbreiding: 'En toen waren de slaapkamertjes op.'

Kastje

Ze kochten een kastje en voeren

naar genoegen. Tot dochterlief naar school moest, toen ging het gezin aan de wal. Om er 19 jaar te blijven.

Jan werd conciërge op een katholiek college. Op Zweedse klompen, want dat was hij gewend. Vervolgens werkte hij in de bouw en begon een technische handel-sonderneming. Hanna maakte carrière in de automatisering. Om hun zwerflust te stillen, trokken ze, kamperend, door Zweden. Maar het reisverlangen bleef. Toen ze langs het Amsterdam-Rijnkanaal reden, vroeg Hanna: 'Zou het in de binnenvaart nog wat zijn?'

Duitsland

Ze waren 51 en begonnen opnieuw een ander leven. Met een groot schip vol elektronica, maar zonder stuurrad. Ook de schippersbeurs was verdwenen. Ze werden al snel gebeld: of ze op Duitsland wilden varen? Jan haal-

de zijn Rijnpatent op zijn 53ste. Om daarna de Moezel op te gaan. 'Het verbreedde de horizon, dat is gezond.' Al was het niet altijd makkelijk op het onbetrouwbare water met snel wisselende waterstanden. Het schip stak diep en was hoog, ze moesten veel ballastwater zetten om onder de bruggen door te kunnen. 'Maar we hebben er nooit een stuurhut afgevaaren.' Inmiddels zijn ze weer aan de wal. Gepensioneerd. Ze hoefden niet te wennen, het varend leven ging naadloos over in een leven op het land. Het enige dat Jan soms mist, is het steeds ergens anders zijn. Al zal hij daar geen boot meer voor aanschaffen. 'Want het is mooi geweest met varen', vindt Jan. 'Ik wil weer eens wat anders doen.'

Kent u iemand die beslist niet in deze serie mag ontbreken? Neem dan contact op met de redactie, of mail naar corine.nijenhuis@planet.nl

Schrijfster en beeldend kunstenaar Corine Nijenhuis schreef onder meer de non-fictie roman 'Een vrouw van staal', waarin zij niet alleen de geschiedenis van haar eigen varende woonschip, maar ook die van de Nederlandse binnenvaart van 1901 tot nu vastlegde. Ontmoetingen met oud-schippers tijdens lezingen naar aanleiding van dit boek, leverden een serie nieuwe verhalen op, die tweewekelijks in Schuttevaer verschijnen.

www.corinenijenhuis.com

Met de Atlas keerden Jan Garrer en zijn vrouw terug in de binnenvaart.
(Foto collectie familie Garrer)